

İDARİ PERSONELİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİM SONRASI FARKINDALIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF THE AWARENESS OF THE ADMINISTRATIVE PERSONNEL AFTER OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY TRAINING

Dr. Öğr. Üyesi Berna GÜR

Hitit Üniversitesi, Teknik Bilimler MYO, bernagur@hitit.edu.tr, ORCID: 0000 0002 0674 4612

Yağmur SEZİK

Hitit Üniversitesi, YL Öğrencisi, yagmursezik1@gmail.com, ORCID: 0000 0001 7389 5931

ÖZET

İş sağlığı ve güvenliği (İSG); çalışanlara tehlike ve risklerden uzak çalışma hayatı sağlamayı amaçlamaktadır. Ülkemizde çalışanların güvenliğini sağlamak amacıyla 6331 sayılı İSG Kanunu çıkarılmıştır. Çıkan bu kanunla kamu ve özel çalışanlarının İSG eğitimi almaları zorunlu olmuştur.

Çalışmamızda Hitit Üniversitesinde çalışan idari personelin katılmış oldukları İSG temel eğitim sonrası farkındalıklarının tespit edilmesi ve çalışanların demografik özelliklerine bağlı olarak bu farkındalıkların farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu anlamda araştırmanın evrenini; Hitit Üniversitesi bünyesindeki idari çalışanları oluştururken, örnekleme ise ulaşılabilen ve çalışmaya gönüllü olarak katılan idari çalışanlar oluşturmaktadır. Veriler yüz yüze anket yöntemi ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda idari çalışanların eğitim sonrası iş sağlığı ve güvenliği farkındalık düzeyleri ve buna etki eden faktörler belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İdari Çalışan, İSG Farkındalığı, İş Sağlığı ve Güvenliği

ABSTRACT

Occupational health and safety (OHS); aims to provide employees with a working life free from dangers and risks. In order to ensure the safety of employees in our country, the OHS Law No. 6331 was enacted. With this law, public and private employees were obliged to receive OHS training.

In our study, it is aimed to determine the awareness of the administrative staff working at Hitit University after the OHS basic training and to determine whether these differences differ depending on the demographic characteristics of the employees. In this sense, the universe of the research; While the administrative staff at Hitit University are constituted, the sample consists of administrative employees who can be reached and voluntarily participate in the study. The data were collected by face to face survey method. As a result of the research, the level of awareness of the administrative workers about the occupational health and safety after the training and the factors affecting this were determined.

Keywords: Administrative Employee, OHS Awareness, Occupational Health and Safety

1. GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO), İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili tanımlarında; çalışanların iş ortamı nedeniyle oluşan tehlike ve risklerden korunması, kişilerin sağlıklı olmalarının sadece bedensel iyilik hallerinin olması ile yeterli olmayacağını bunun yanında psikolojik ve ruhsal yönden tam bir iyilik halinde olmaları gerekliliği vurgulanmıştır (Özkılıç, 2012:5).

İş kazası; önceden planlanmamış ani olarak meydana gelen, çalışanlarda bedensel bir hasar, işletmelerdeki çalışma saatleri kaybı sonucu oluşan üretim kayıplarının yanında teçhizat, araç, gereç hasarının meydana geldiği olaylar olarak tanımlanabilir (Arioğlu-Arioğlu, 1997:16). 6631 sayılı İSG kanununun uygulanmasındaki eksikliklerin neden olduğu iş kazası ve meslek hastalıklarının maliyeti, yıllık gayri safi yurt içi hâsılanın %4 'ü olarak tahmin edilmektedir (Kalkış-Demir, 2012:24).

Ülkemizde 2016 yılında SGK İstatistiklerine göre 286.068 iş kazası yaşanmış ve bu kazaların üçte birine yakını 50'den az işçi çalıştıran işyerlerinde meydana gelmiştir. 2016 verilerine bakıldığında 2012 yılına göre iş kazalarında üç kat artış olmuştur (MMO, 2018:30). Bu verilere göre ülkemizde, 2012 yılında yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu ardından beklenildiği gibi iş kazaları sayılarının azalmadığı görülmektedir. Bunun sebeplerinden birisi iş sağlığı ve güvenliği kültürünün çalışanlarda oluşturulamaması olabilir.

Geçmişten gelen alışkanlıkların bırakılarak, bir davranış değişikliği meydana getirmenin ilk yolu eğitimidir. "Eğitim, güvenli ve sağlıklı çalışma ortamları açısından yaşamsal öneme sahiptir." (Kılıkış ve Demir, 2012:25) Çalışanların yaşadığı iş kazası ve meslek hastalıklarını en aza indirmenin ilk basamağı eğitimidir. 6331 Sayılı İSG kanununda yer alan temel başlıklarda "çalışanların eğitimi ve bilgilendirilmesi" olması eğitimin önemini vurgulamaktadır (Uygur ve Tanrıseven, 2017:2).

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanun'un Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği'ne göre İş sağlığı ve güvenliği eğitimi konuları; temel olarak 4 gruba ayrılmıştır. Birinci grup Genel konular; ikinci grup sağlık, üçüncü grup teknik konular, dördüncü grup ise diğer konuları içermektedir (T.C. Resmi Gazete, 24 Mayıs 2018, sayı: 30430).

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğine göre "Çalışanlara verilecek temel eğitimler, işin devamı süresince belirlenen düzenli aralıklar içinde; Az tehlikeli işyerleri için en az sekiz saat, tehlikeli işyerleri için en az on iki saat, Çok tehlikeli işyerleri için en az on altı saat olarak her çalışan için düzenlenir." (T.C. Resmi Gazete, 24 Mayıs 2018, sayı: 30430)

Çalışmamızın yapıldığı Hitit Üniversitesi bir kamu kuruluşu olup İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında Fakülteler, Meslek Yüksekokulları ve Enstitüler az tehlikeli sınıfa girerken; HÜBTUAM (Hitit Üniversitesi Bilimsel Teknik Uygulama ve Araştırma Merkezi) tehlikeli sınıfa; Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Tıp Fakültesi Hastaneleri) çok tehlikeli sınıfta yer almaktadır.

İstenen İSG kültür seviyesinin sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarının azalması için Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikle belirlenen eğitimlerin ve sürelerinin gerçek anlamda işverenler tarafından yapıp yapılmadığı daha sıkı bir denetimle denetlenmelidir. Ayrıca verilen eğitimlerde kullanılan eğitim metotlarının yaşa ve işe uygun olarak seçilmesi, eğitimlerin etkinliğini artıracaktır. Eğitimlerin yasal zorunluluktan dolayı formalite yapılması anlayışından vazgeçilmesi gerekmektedir. Bunun için İSG de paydaş olan devlet, çalışan ve iş güvenliği uzmanlarına büyük önem düşmektedir.

2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmada, Hitit Üniversitesi idari personelin İş Sağlığı ve Güvenliği temel eğitim sonrasındaki İSG farkındalıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu ana amaç altında şu hipotezler belirlenmiştir.

1. İdari personelin İSG temel eğitim sonrasındaki İSG farkındalıkları cinsiyete bağlı olarak değişmemektedir.
2. İdari personelin İSG temel eğitim sonrasındaki İSG farkındalıkları yaşa bağlı olarak değişmemektedir.
3. İdari personelin İSG temel eğitim sonrasındaki İSG farkındalıkları çalışma sürelerine bağlı olarak değişmemektedir.
4. İdari personelin İSG temel eğitim sonrasındaki İSG farkındalıkları en son mezun oldukları okula göre değişmemektedir.
5. İdari personelin İSG temel eğitim sonrasındaki İSG farkındalıkları çalıştıkları birime göre değişmemektedir.
6. İdari personelin İSG temel eğitim sonrasındaki İSG farkındalıkları aldıkları eğitim süresine bağlı olarak değişmemektedir.

3. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini Hitit Üniversitesi'nde çalışan 320 idari personel oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise ankete gönüllü olarak katılan 172 idari personel oluşturmaktadır. Araştırma, idari personelin uygulanan anket sorularına kendi özgür iradeleriyle ve objektif olarak yanıt verdiklerini varsayarak gerçekleştirilmiştir.

4. VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırmada veri toplamak amacı ile anket yönteminden yararlanılmıştır. Anket soruları oluşturulurken idari personelle eğitim esnasında yapılan konuşmalar anket sorularının hazırlanmasında etkili olmuştur.

Araştırma verileri için hazırlanan anket 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik bilgilere ait 8 soru, ikinci bölümde ise İSG eğitim sonrası farkındalıklarını tespit etmek için 14 soruluk hazırladığımız ölçek yer almaktadır. İSG eğitim sonrası farkındalık ölçeğinde yer alan ifadelerin değerlendirilmesinde "5'li Likert Ölçeği" kullanılmıştır. İfadeler; "1: Kesinlikle hayır, 2: Hayır, 3: Kararsızım, 4: Evet ve 5: Kesinlikle evet" aralığında düzenlenerek idari personelin İSG eğitim sonrası farkındalıkları ölçülmeye çalışılmıştır. Araştırmada $p < 0,05$ değeri anlamlı farkı ifade etmektedir.

5. BULGULAR

5.1. Demografik Bilgilere İlişkin Bulgular

5.1.1 Yaş

Ankete katılan idari personelin %19,8'i 20-30 yaş (34 kişi), %50'si 31-40 yaş (86 kişi), %18,6'sı 41-50 yaş (32 kişi), %11,6'sı ise 50 yaş üzeri (20 kişi) grupta yer almaktadır.

Tablo 1: Yaşa göre istatistiksel veriler

Yaş	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
20-30	34	19,8	19,8	19,8
31-40	86	50	50	69,8
41-50	32	18,6	18,6	88,4
50-üstü	20	11,6	11,6	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.1.2. Cinsiyet

Ankete katılan çalışanların %69,2'si erkek (119 kişi), %30,8'i ise kadındır (53 kişi).

Tablo 2: Cinsiyete göre istatistiksel veriler

Cinsiyet	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Erkek	119	69,2	69,2	69,2
Kadın	53	30,8	30,8	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.1.3 Çalışma Süresi

Ankete katılan çalışanların iş yerinde çalışma süreleri %15,1'i 0- 3 yıl (26 kişi), %27,3'si 4-6 yıl (47 kişi), %27,9'si 7-9 yıl (48 kişi), %29,7'si 10 yıl ve üzeridir (51 kişi).

Tablo 3: Çalışma sürelerine göre istatistiksel veriler

Çalışma Süresi	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
0-3 yıl	26	15,1	15,1	15,1
4-6 yıl	47	27,3	27,3	42,4
7-9 yıl	48	27,9	27,9	70,3
10 ve üzeri	51	29,7	29,7	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.1.4. Mezun Olunan Okul

Katılımcıların %1,2'si ilköğretim mezunu (2 kişi), %0,6'i ortaöğretim (1kişi), %7,6'ü lise (13 kişi), %25,0'ı ön lisans (13 kişi), %59,9 lisans (103 kişi), %5,2'si yüksek lisans (9 kişi), %0,6'sı doktora (1 kişi) mezunudur.

Tablo 4: Mezun olunan okula göre istatistiksel veriler

Mezun olunan son okul	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
İlköğretim	2	1,2	1,2	1,2
Orta öğretim	1	,6	,6	1,7
Lise	13	7,6	7,6	9,3
Ön lisans	43	25,0	25,0	34,3
Lisans	103	59,9	59,9	94,2
Yüksek lisans	9	5,2	5,2	99,4
Doktora	1	,6	,6	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.1.5. Hangi Birimde Görev Yaptığı

Anket kapsamında 13 ayrı birimde çalışan idari personele ulaşılmıştır.

Tablo 5: Çalışanların görev yaptıklarına birime göre istatistiksel veriler

Görev yaptığı birim	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
İlahiyat fakültesi	13	7,6	7,6	7,6
Sağlık fakültesi	5	2,9	2,9	10,5
Mühendislik Fakültesi	5	2,9	2,9	13,4
Fen Fakültesi Fakültesi	7	4,1	4,1	17,4
Rektörlük	77	44,8	44,8	62,2
İktisat Fakültesi	10	5,8	5,8	68,0
Meslek Yüksek Okulu	22	12,8	12,8	80,8
Tıp Fakültesi	8	4,7	4,7	85,5
Yabancı Diller	2	1,2	1,2	86,6
Spor Bilimleri Fakültesi	4	2,3	2,3	89,0
Güzel Sanatlar Fakültesi	5	2,9	2,9	91,9
HÜBTUAM	4	2,3	2,3	94,2
Enstitüler (Fen, Sosyal, Sağlık)	10	5,8	5,8	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.1.6. İşyerinde Kaç Kere İSG Eğitimi Aldıkları

Ankete katılanların almış oldukları eğitim sayının ortalaması 2,66'dır. Katılımcıların %34,3'ü bir kez (59 kişi), %29,1'i iki kez (50 kişi), %29,1'i üç kere eğitim (42 kişi) alırken %12,2'si hiç eğitim (21 kişi) almamıştır.

Tablo 6: Çalışanların aldıkları İSG eğitim sayısına göre istatistiksel veriler

Alınan eğitim sayısı	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Hiç Almadım	21	12,2	12,2	12,2
1 Kere	59	34,3	34,3	46,5
2 Kere	50	29,1	29,1	75,6
3 Kere	42	24,4	24,4	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.2. İdari Personelin Eğitim Sonrası Algılarına İlişkin Bulgular

5.2.1. İşverenin Çalışanlara İSG Eğitimini Verdirmekle Yükümlü Olduğunu Biliyorum

İşverenin çalışanlara İSG eğitimini sağlamak ile yükümlü olduğunu biliyorum sorusuna; kesinlikle hayır %0,6 (1kişi), hayır %2,3(4 kişi), kararsızım %4,7(8 kişi), evet %43 (74 kişi), kesinlikle evet %49,4 (85 kişi) oranında cevap verilmiştir.

Tablo 8: İşverenin çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitimini verdimle yükümlü olduğunu biliyorum sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

İşverenin çalışanlara İSG eğitimini verdimle yükümlü olduğunu biliyorum	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	1	0,6	0,6	0,6
Hayır	4	2,3	2,3	2,9
Kararsızım	8	4,7	4,7	7,6
Evet	74	43,0	43,0	50,6
Kesinlikle evet	85	49,4	49,4	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.2.2. İş Yerinde Çalışan Temsilcisinin Kim Olduğunu Biliyorum

Katılımcılar iş yerinde çalışan temsilcisinin kim olduğunu biliyorum sorusuna; kesinlikle hayır %1,7 (3kişi), hayır %22,1 (38 kişi), kararsızım %3,5 (6 kişi), evet %46,5 (80 kişi), kesinlikle evet %26,2 (45 kişi) oranında cevap verilmiştir.

Tablo 9: İş yerinde çalışan temsilcisinin kim olduğunu biliyorum sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

İş yerinde çalışan temsilcisinin kim olduğunu biliyorum	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	3	1,7	1,7	1,7
Hayır	38	22,1	22,1	23,8
Kararsızım	6	3,5	3,5	27,3
Evet	80	46,5	46,5	73,8
Kesinlikle evet	45	26,2	26,2	100,0
Toplam	172	100	100,0	

5.2.3. İş Yerinde Karşılaştığım Tehlikeli Durumlarda Çalışan Temsilcisine Haber Veririm

İş yerinde çalışan temsilcisinin kim olduğunu biliyorum sorusuna katılımcıların; %0,6 kesinlikle hayır (1 kişi), hayır %11,6 (20 kişi), kararsızım %8,1 (14 kişi), evet %54,1 (93kişi), kesinlikle evet %25,6 (44 kişi) oranında cevap verilmiştir.

Tablo 10: İş yerinde karşılaştığım tehlikeli durumlarda çalışan temsilcisine haber veririm sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

İş yerinde karşılaştığım tehlikeli durumlarda çalışan temsilcisine haber veririm.	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	1	0,6	0,6	0,6
Hayır	20	11,6	11,6	12,2
Kararsızım	14	8,1	8,1	20,3
Evet	93	54,1	54,1	74,4
Kesinlikle evet	44	25,6	25,6	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.2.4. İş Yerinde Acil Durum Ekibinde Kimler Olduğunu ve Bu Ekipteki Kişilere Nasıl Ulaşılabileceğimi Biliyorum

İş yerinde acil durum ekibinde kimler olduğunu ve bu ekipteki kişilere nasıl ulaşabileceğimi biliyorum sorusuna katılımcıların %3,5 kesinlikle hayır (6 kişi), hayır %31,4 (54 kişi), kararsızım %14,5 (25 kişi), evet %35,5 (61 kişi), kesinlikle evet %14,0 (24 kişi) oranında cevap verilmiştir.

Tablo 11: İş yerinde acil durum ekibinde kimler olduğunu ve bu ekipteki kişilere nasıl ulaşılabileceğimi biliyorum sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

İş yerinde acil durum ekibinde kimler olduğunu ve bu ekipteki kişilere nasıl ulaşılabileceğimi biliyorum	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	6	3,5	3,5	3,5
Hayır	54	31,4	31,8	35,3
Kararsızım	25	14,5	14,7	50,0
Evet	61	35,5	35,9	85,9
Kesinlikle evet	24	14,0	14,1	100,0
Toplam	170	98,8	100,0	

5.2.5. İş Yerinde Acil Durum Planının Var Olup Olmadığından Haberdarım

İş yerinde acil durum planının var olup olmadığından haberdarım sorusuna katılımcıların %3,5 kesinlikle hayır (6 kişi), hayır %19,8(34 kişi), kararsızım %25,6 (44 kişi), evet %37,2 (64 kişi), kesinlikle evet %13,4 (23 kişi) oranında cevap verilmiştir.

Tablo 12: İş yerinde acil durum planının var olup olmadığından haberdarım sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

İş yerinde acil durum planının var olup olmadığından haberdarım	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	6	3,5	3,5	3,5
Hayır	34	19,8	19,8	23,3
Kararsızım	44	25,6	25,6	48,8
Evet	64	37,2	37,2	86,0
Kesinlikle evet	23	13,4	13,4	99,4
Toplam	1	,6	,6	

5.2.6. İşe Başladığımda Sağlık Raporumun Olması Gerektiğinden Haberdarım.

İşe başladığımda sağlık raporumun olması gerektiğinden haberdarım sorusuna katılımcıların %1,2 kesinlikle hayır (2 kişi), hayır %9,3 (16 kişi), kararsızım %6,4 (11 kişi), evet %47,7 (82 kişi), kesinlikle evet %35,5 (61 kişi) oranında cevap verilmiştir.

Tablo 13: İşe ilk başladığımda sağlık raporumun olması gerektiğinden haberdarım sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

İşe ilk başladığımda sağlık raporumun olması gerektiğinden haberdarım	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	2	1,2	1,2	1,2
Hayır	16	9,3	9,3	10,5
Kararsızım	11	6,4	6,4	16,9
Evet	82	47,7	47,7	64,5
Kesinlikle evet	61	35,5	35,5	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.2.7.Çalışanların İSG Alanındaki Yükümlülüklerini Biliyorum

Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülüklerini biliyorum sorusuna katılımcıların %11,6 kesinlikle hayır (20 kişi), hayır %17,4 (30 kişi), kararsızım %51,7 (89 kişi), evet %18 (31 kişi), kesinlikle evet %2,4 (4 kişi) oranında cevap verilmiştir.

Tablo 13: Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülüklerini biliyorum sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

Çalışanların İSG alanındaki yükümlülüklerini biliyorum	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	20	11,6	11,8	11,8
Hayır	30	17,4	17,6	29,4
Kararsızım	89	51,7	51,7	80,8
Evet	31	18,0	18,0	98,8
Kesinlikle evet	4	1,3	1,3	100
Toplam	172	100,0	100	

5.2.8. Tehlikeli Durumlarda Çalışmaktan Kaçınma Hakkım Olduğundan Haberdarım

Ankete katılan çalışanların tehlikeli durumlarda çalışmaktan kaçınma hakkım olduğundan haberdarım sorusuna katılımcıların %57,0 evet (98 kişi), kesinlikle evet %24,4 (42 kişi), kararsızım %10,5 (18 kişi), hayır %7 (12 kişi), kesinlikle hayır %1,2 (2 kişi) oranında cevap verilmiştir.

Tablo 14: Tehlikeli durumlarda çalışmaktan kaçınma hakkım olduğundan haberdarım sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

Tehlikeli durumlarda çalışmaktan kaçınma hakkım olduğundan haberdarım	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	2	1,2	1,2	1,2
Hayır	12	7,0	6,9	8,1
Kararsızım	18	10,5	10,5	18,6
Evet	98	57,0	57,0	75,6
Kesinlikle evet	42	24,4	24,4	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.2.9. Çalıştığım İş Nedeni ile Oluşan Meslek Hastalıklarından Haberdarım.

Çalışanlar çalıştığım iş nedeni ile oluşan meslek hastalıklarından haberdarım sorusuna katılımcıların %43,6 evet (75 kişi), %19,8 (34 kişi) kararsızım, %18,6 (32 kişi) hayır, %16,9 (29 kişi) kesinlikle evet, %1,2 (2 kişi) kesinlikle hayır cevabı verilmiştir.

Tablo 15: Çalıştığım iş nedeni ile oluşan meslek hastalıklarından haberdarım sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

Çalıştığım iş nedeni ile oluşan meslek hastalıklarından haberdarım.	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	2	1,2	1,2	1,2
Hayır	32	18,6	18,6	19,8
Kararsızım	34	19,8	19,8	39,5
Evet	75	43,6	43,6	83,1
Kesinlikle evet	29	16,9	16,9	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.2.10. Çalıştığım İş Nedeniyle Karşılaşabileceğim İş Kazalarını Biliyorum

Çalışanlar çalıştığım iş nedeni ile oluşan meslek hastalıklarından haberdarım sorusuna katılımcıların %54,7 evet (94 kişi), %12,8 (22 kişi) kararsızım, %12,2 (21 kişi) hayır, %18,6 (32 kişi) kesinlikle evet, %1,2 (2 kişi) kesinlikle hayır cevabı verilmiştir.

Tablo 16: Çalıştığım iş nedeniyle karşılaşılabileceğim iş kazalarını biliyorum sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

Çalıştığım iş nedeniyle karşılaşılabileceğim iş kazalarını biliyorum	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	2	1,2	1,2	1,2
Hayır	21	12,2	12,3	13,5
Kararsızım	22	12,8	12,9	26,3
Evet	94	54,7	55,0	81,3
Kesinlikle evet	32	18,6	18,7	100,0
Cevapsız	1	0,6		
Toplam	172	0,6		

5.2.11. Yasalarda Belirtilen Sürelerde Sağlık Raporumu Yenilemem Gerekliğini Biliyorum

İdari çalışanlar yasalarda belirtilen sürelerde sağlık raporumu yenilemem gerektiğini biliyorum sorusuna %33,1'i (57 kişi) evet, %30,8 'i (53kişi) hayır, %23,8'i (41 kişi) kararsızım, %8,1'i (14 kişi) kesinlikle evet cevabı vermiştir.

Tablo 17: Yasalarda belirtilen sürelerde sağlık raporumu yenilemem gerektiğini biliyorum sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

Yasalarda belirtilen sürelerde sağlık raporumu yenilemem gerektiğini biliyorum	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	7	4,1	4,1	4,1
Hayır	53	30,8	30,8	34,9
Kararsızım	41	23,8	23,8	58,7
Evet	57	33,1	33,1	91,9
Kesinlikle evet	14	8,1	8,1	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.2.12. İş Kazası Geçirdiğimde veya Meslek Hastalığına Yakalandığımda Bana Verilen Hak ve Sorumluluklarımı Biliyorum.

İdari çalışanların anketteki iş kazası geçirdiğimde veya meslek hastalığına yakalandığımda bana verilen hak ve sorumluluklarımı biliyorum sorusuna %36,6 'sı (63 kişi) evet, %26,2'i (45 kişi) hayır, %25,6'i (44 kişi) kararsızım, %8,1'i (14 kişi) kesinlikle evet cevabı vermiştir.

Tablo 18: İş kazası geçirdiğimde veya meslek hastalığına yakalandığımda bana verilen hak ve sorumluluklarımı biliyorum sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

İş kazası geçirdiğimde veya meslek hastalığına yakalandığımda bana verilen hak ve sorumluluklarımı biliyorum	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	7	4,1	4,1	4,1
Hayır	45	26,2	26,2	30,2
Kararsızım	44	25,6	25,6	55,8
Evet	63	36,6	36,6	92,4
Kesinlikle evet	13	7,6	7,6	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.2.13. İSG Eğitimlerine Katılmadığımda Hangi Yaptırımlarla Karşılaşacağımdan Haberdarı

Personellerden "iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine katılmadığımda hangi yaptırımlarla karşılaşacağımdan haberdarım " sorusuna katılımcıların %31,4 (54 kişi) evet, hayır %31,4 (54 kişi), %27,3 (47 kişi) kararsızım, kesinlikle evet %5,8 (10 kişi), kesinlikle hayır %4,1 (7 kişi) oranlarında cevap vermişlerdir.

Tablo 19: İSG eğitimlerine katılmadığımda hangi yaptırımlarla karşılaşacağımdan haberdarım sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

İSG eğitimlerine katılmadığımda hangi yaptırımlarla karşılaşacağımdan haberdarım	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	7	4,1	4,1	4,1
Hayır	54	31,4	31,4	35,5
Kararsızım	47	27,3	27,3	62,8
Evet	54	31,4	31,4	94,2
Kesinlikle evet	10	5,8	5,8	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.2.14. Çalışma Ortamında Uygulamam Gereken 5S Kuralı Hakkında Bilgi Sahibim

Çalışanların "Çalışma ortamında uygulamam gereken 5S kuralı hakkında bilgi sahibiyim" sorusuna katılımcıların hayır %37,8 (65 kişi), %27,9 (48 kişi) evet, %22,1 (38 kişi) kararsızım, kesinlikle evet %5,8 (10 kişi), kesinlikle hayır %6,4 (11 kişi) oranlarında cevap vermişlerdir.

Tablo 20: Çalışma ortamında uygulamam gereken 5s kuralı hakkında bilgi sahibim sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri

Çalışma Ortamında Uygulamam Gereken 5S Kuralı Hakkında Bilgi Sahibiyim	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle hayır	11	6,4	6,4	6,4
Hayır	65	37,8	37,8	44,2
Kararsızım	38	22,1	22,1	66,3
Evet	48	27,9	27,9	94,2
Kesinlikle evet	10	5,8	5,8	100,0
Toplam	172	100,0	100,0	

5.3. Hipotezlere İlişkin Sonuçlar

5.3.1 Cinsiyete bağlı t testi

Hitit Üniversitesinde çalışan idari personelin cinsiyeti ile almış oldukları İSG genel konularını içeren eğitim sonrası farkındalıkları arasındaki ilişki t-testi ile incelenmiştir. Bu testi yapmadan önce verilerin homojen dağılıp dağılmadığı test edilmiş ve homojenlik katsayısı 0,216 olarak bulunmuştur. $0,216 > 0,05$ olduğundan varyanslarının homojen dağıldığı görülmüştür. t-testi analizi sonucunda $t(170) = 1,445$; $p = 0,15$ ve Güven Aralığı: $[-0,058; 0,374]$ verileri elde edilmiştir. $p > 0,05$ olduğundan hipotez 1 kabul edilip; personelin cinsiyetine bağlı olarak aldıkları eğitimde algı farklılığı oluşmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 22: Cinsiyete bağlı t testi sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	Sd	t	p
Erkek	119	3,6443	,70386	170	1,445	*0.150
Kadın	53	3,4862	,55908			

* $p < 0,05$

5.3.2 Yaşa Bağlı Tek Yönlü Varyans Analiz Testi

Hitit Üniversitesinde çalışan idari personelin yaşları ile almış oldukları İSG genel konularını içeren eğitim sonrası farkındalıkları arasındaki ilişki Anova Analizi ile incelenmiştir. Bu testi yapmadan önce verilerin homojen dağılıp dağılmadığı test edilmiş ve homojenlik katsayısı 0,651 olarak bulunmuş ve $0,651 > 0,05$ olduğundan grup varyanslarının homojen dağıldığı görülmüştür. Anova analizi sonucunda $F = (3,168) = 1,877$; $p = 0,135$ elde edilmiş ve bu $p > 0,05$ olduğundan hipotez 2 kabul edilmiştir. Çalışan personelin yaşa bağlı olarak eğitim sonrası farkındalıklarında bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır.

Tablo 23: Yaşa bağlı tek yönlü varyans analiz sonuçları

Yaş	N	\bar{X}	Ss
20-30	34	3,5671	,61870
31-40	86	3,5391	,68823
41-50	32	3,8418	,61171
50ve üstü	20	3,4931	,67607
Toplam	172	3,5956	,66504

Yaş	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p
	Gruplar arası	2,452	3	,817	1,877	*0,135
	Gruplar içi	73,178	168	,436		
	Toplam	75,630	171			

*p<0,05

5.3.3. Çalışma Sürelerine Bağlı Tek Yönlü Varyans Analiz Testi

Hitit Üniversitesinde çalışan idari personelin çalışma yılı ile almış oldukları İSG genel konularını içeren eğitim sonrası farkındalıkları arasındaki ilişki Anova Analizi ile incelenmiştir. Homojenlik katsayısı 0,875 bulunmuş ve $0,875 > 0,05$ olduğundan grup varyanslarının homojen dağıldığı görülmüştür. Anova analizi sonucu $F(3,168) = 0,521$; $p = 0,668$ değerleri elde edilmiş ve $p > 0,05$ olduğundan hipotez 3 kabul edilmiştir. Çalışanların almış oldukları İSG eğitim sonunda farkındalıklarının çalışma yıllarına göre değişmediği sonucu elde edilmiştir.

Tablo 24: Çalışma sürelerine bağlı tek yönlü varyans analiz sonuçları

Çalışma süresi	N	\bar{X}	Ss
0-3	26	3,5361	,66775
4-6	47	3,6426	,61862
7-9	48	3,6620	,70831
10ve üzeri	51	3,5202	,67233
Toplam	172	3,5956	,66504

Çalışma süresi	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p
	Gruplar arası	,698	3	,233	,521	*,668
	Gruplar içi	74,933	168	,446		
	Toplam	75,630	171			

*p<0,05

5.3.4. Mezuniyetlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

Hitit Üniversitesinde çalışan idari personelin mezun olduğu son okul ile almış oldukları İSG genel konularını içeren eğitim sonrası farkındalıkları arasındaki ilişki Anova Analizi ile incelenmiştir. Homojenlik katsayısı (p) 0,628 olarak bulunmuş ve $0,628 > 0,05$ olduğundan grup varyanslarının homojen dağıldığı görülmüştür. Anova analizi sonucu $F(6,165) = 0,609$; $p = 0,723$ değerleri elde edilmiş ve $p > 0,05$ olduğundan hipotez 4 kabul edilmiştir. Çalışanların eğitim sorundaki İSG farkındalıklarında mezun oldukları okulun etkisi olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 25: Mezuniyete bağlı tek yönlü varyans analiz sonuçları

Mezuniyet	N	\bar{X}	Ss
İlköğretim	2	3,9667	,23570
Ortaöğretim	1	3,2000	.
Lise	13	3,7641	,55951
Ön lisans	43	3,4709	,65516
Lisans	103	3,6265	,69792
Yüksek lisans	9	3,5852	,55556
Doktora	1	3,3333	.
Toplam	172	3,5956	,66504

Mezuniyet	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p
	Gruplar arası	1,638	6	,273	,609	*,723
	Gruplar içi	73,992	165	,448		
	Toplam	75,630	171			

*p<0,05

5.3.5. Çalıştıkları Birime Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

Hitit Üniversitesinde çalışan idari personelin görev yapmış oldukları birim ile İSG genel konularını içeren eğitim sonrası farkındalıkları arasındaki ilişki Anova Analizi ile incelenmiştir. Homojenlik katsayısı (p) 0,997 olarak bulunmuş ve 0,997>0,05 olduğundan grup varyanslarının homojen dağıldığı görülmüştür. Anova analizi sonucu $F(12,158) = 2,45$; $p = 0,006$ değerleri elde edilmiş ve $p < 0,05$ olduğundan hipotez 5 ret edilmiştir. Eğitim sonrası çalışanların İSG algılarındaki farklılık çalışanların görev yaptıkları bazı birime bağlı olarak değiştiği tespit edilmiştir. Meslek Yüksekokulunda görev yapan personelin eğitim sonrası İSG farkındalığı ($\bar{x} = 3,78$), tıp fakültesinde görev yapan personelin farkındalığından ($\bar{x} = 2,83$); HÜBTUAM' da görev yapan personelin farkındalığının ($\bar{x} = 4,18$), tıp fakültesinde görev yapan personelin farkındalığından ($\bar{x} = 2,83$) ve spor bilimleri fakültesinde ($\bar{x} = 2,65$) görev yapan personelin eğitim sonrası farkındalığından daha anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 26: Çalıştıkları birime bağlı tek yönlü varyans analiz sonuçları

Çalıştıkları birim	N	\bar{X}	Ss
İlahiyat	13	3,8308	,59605
Sağlık fakültesi	5	3,5705	,53976
Mühendislik	5	3,9733	,53872
Fen Fakültesi	7	3,7429	,73980
Rektörlük	77	3,5359	,64801
İktisat	10	3,6800	,58525
Meslek Yüksek Okulu	22	3,7848	,66696
Tıp	7	2,8381	,53174
Yabancı Diller	2	3,4333	,42426
Spor Bilimleri Fakültesi	4	2,6500	,49404
Güzel Sanatlar	5	3,5190	,79307
HÜBTUAM	4	4,1833	,50589
Enstitüler	10	3,6800	,62917
Toplam	171	3,5936	,66649

Çalıştıkları Birim	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p
	Gruplar arası	11,849	12	,987	2,450	*,006
	Gruplar içi	63,667	158	,403		
	Toplam	75,515	170			

*p<0,05

5.3.6. Aldıkları Eğitim Sayısına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

Hitit Üniversitesinde çalışan idari personelin eğitim sayısı ile İSG genel konularını içeren eğitim sonrası farkındalıkları arasındaki ilişki Anova Analizi ile incelenmiştir. Homojenlik katsayısı 0,12 olarak bulunmuş

ve bu değer $0,12 > 0,05$ olduğundan grup varyanslarının homojen dağıldığı görülmüştür Anova analizi sonucu $F(3,167) = 6,424$; $p = 0,001$ değerleri elde edilmiş ve $p < 0,05$ olduğundan hipotez 6 ret edilmiştir. Eğitim sonrası çalışanların İSG farkındalıklarının çalışanların aldıkları İSG eğitim sayısına bağlı olarak değiştiği tespit edilmiştir. Üç gün eğitim alan personelin eğitim sonrası İSG farkındalığı ($\bar{x} = 4,077$), iki kere eğitim alan personelin farkındalığından ($\bar{x} = 3,568$), bir kere eğitim alan personel farkındalığından ($\bar{x} = 3,507$) ve hiç eğitim almayan personelin farkındalığından ($\bar{x} = 3,446$) daha anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 27: Aldıkları eğitim sayılarına göre tek yönlü varyans analiz sonuçları

Aldıkları eğitim sayıları	N	\bar{X}	Ss
Hiç Almadım	21	3,4467	,78139
1 gün	102	3,5072	,60071
2 gün	20	3,5688	,50819
3 gün	28	4,0769	,71155
Toplam	171	3,6003	,66418

Kaç Gün Eğitim Aldıkları	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Fark (Tukey)
	Gruplar arası	7,759	3	2,586	6,424	*0.001	3 gün -hiç almadım
	Gruplar içi	67,235	167	,403			3 gün-2 gün
	Toplam	74,993	170				3 gün-1 gün

* $p < 0,05$

5.3.7. Bilgi Düzeyleri Sorularına Verilen Cevapların Analizi

Ankete katılan personellerin her bir soruya verdikleri cevap ortalamaları ve sonuçları aşağıdaki gibi tablo halinde verilmiştir.

Ölçek maddeleri	\bar{x}	Sonuç
1. İşverenin çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitimini sağlamak ile yükümlü olduğunu biliyorum.	4,3837	Kesinlikle evet
2. İş yerinde çalışan temsilcisinin kim olduğunu biliyorum	3,7326	Evet
3. İş yerinde karşılaştığım tehlikeli durumlarda çalışan temsilcisine haber veririm.	3,9244	Evet
4. İş yerimde acil durum ekibinde kimler olduğunu ve bu ekipteki kişilere nasıl ulaşabileceğimi biliyorum	3,2529	Fikrim yok
5. İş yerimde acil durum planının var olup olmadığından haberdarım	3,4942	Evet
6. İşe başladığımda sağlık raporumun olması gerektiğinden haberdarım.	4,0698	Evet
7. Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülüklerini biliyorum.	3,7706	Evet
8. Tehlikeli durumlarda çalışmaktan kaçınma hakkım olduğundan haberdarım	3,9651	Evet
9. Çalıştığım iş nedeni ile oluşan meslek hastalıklarından haberdarım.	3,7965	Evet
10. Çalıştığım iş nedeni ile karşılaşabileceğim iş kazalarını biliyorum.	3,7778	Evet
11. Yasalarda belirtilen sürelerde sağlık raporumu yenilemem gerektiğini biliyorum	3,1047	Fikrim yok
12. İş kazası geçirdiğimde veya meslek hastalığına yakalandığımda bana verilen hak ve sorumluluklarımı biliyorum.	3,1744	Fikrim yok
13. İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine katılmadığımda hangi yaptırımlarla karşılaşacağımdan haberdarım	3,0349	Fikrim yok
14. Çalışma ortamında uygulamam gereken 5s kuralı hakkında bilgi sahibim	2,8895	Fikrim yok

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda çalışan idari personelin eğitim sonrası İSG farkındalıklarının cinsiyete ve yaşa bağlı olarak değişmediği görülmektedir. Üniversitenin aynı birimlerinde çalışan idari personelin İSG eğitimlerini aynı zamanda almaları bunun temel sebebi olabilir.

İdari çalışanların çalışma yıllarına bağlı olarak İSG farkındalıklarında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. İSG yasasının 2012 yılında çıkması ve çalışanların eğitimlerini son yıllarda alması buna sebep olabilir. İlerleyen yıllarda alınan eğitim sayısının artmasıyla, kişinin çalışma yıllarına göre İSG farkındalıklarında değişiklik olacağı aşikârdır.

İdari çalışanların İSG temel eğitim sonrası İSG farkındalıklarında mezun olduğu okulun bir etkisi olmadığı görülmektedir. Türkiye’de 2012 yılında yürürlüğe giren İSG Kanunu ve bu kanunda yer alan çalışanların eğitim alma zorunluluğu ile birlikte İSG kültür ve farkındalıklarda artış gözlenmektedir. Kanunla birlikte üniversitelerin İSG eğitiminin önemini fark ederek, İSG derslerinin müfredata eklemesi İSG farkındalık ve kültür artışının en güçlü sebeplerindendir. Ancak çalışan personelin %85’inden fazlası 4 yıl ve üzeri çalışanlar olduğundan, İSG dersini eğitim hayatlarında muhtemelen almamışlardır. Bu yüzden idari personelin mezun oldukları okulların İSG eğitim sonrasında farkındalıklarında bir değişiklik oluşturmaması beklenen bir sonuçtur.

İdari personelin görev yaptıkları bölüme göre İSG farkındalıklarında farklılıklar tespit edilmiştir. Meslek yüksekokulu idari çalışanlarının farkındalığı tıp fakültesinde çalışanlardan, HÜBTUAM da çalışanların ise Spor Bilimleri Fakültesinden ve Tıp Fakültesinde çalışanlarından daha fazla olduğu görülmektedir. Çok tehlikeli sınıfta yer alan Tıp Fakültesinde çalışanların eğitim sonrası farkındalıklarının düşük olması oldukça düşündürücüdür. Yapılan eğitimlerde eksik kalan konu başlıkların bir sonraki eğitimlere eklenerek verilmesi sağlanmalıdır.

Alınan eğitim sayılarına göre sonuçlar incelendiğinde; üç kez eğitim almış olan çalışanların; iki kez eğitim, bir kez eğitim ve hiç eğitim almamış çalışanlardan İSG farkındalıklarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Artan eğitim sayısı ile kişilerde İSG farkındalığının artması eğitimlerin temel amacıdır. Yapılan bu araştırma sonucuna göre İSG temel eğitimlerin amacına ulaşmış olduğu söylenebilir.

Çalışanların İSG eğitim sonrası farkındalıklarının ölçülmesi için sorulan on beş soruya verilen cevaplar incelendiğinde “İşverenin çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitimini sağlamak ile yükümlü olduğunu biliyorum.” sorusunda alınan cevapların ortalaması kesiklikle evet çıkması çalışanların 6331 sayılı kanundan haberdar olduğunun göstergesidir. “İş Yerimde Acil Durum Ekibinde Kimler Olduğunu ve Bu Ekipteki Kişilere Nasıl Ulaşılabileceğimi Biliyorum” sorusunun ortalaması fikrim yok çıkması, çalışanların acil durum ekibinin kimlerden oluştuğunu, iş kazası veya doğal afet durumunda neler yapması gerektiğini bilmediğini göstermektedir. Bu durum çalışanların riskli zamanlarda kendilerini yalnız hissetmelerine neden olacaktır. Kaza anında yapacakları yanlış müdahaleler veya davranışlar ile istenmeyen sonuçlara yol açabilirler. ‘Yasalarda belirtilen sürelerde sağlık raporumu yenilemem gerektiğini biliyorum’, ‘İş kazası geçirdiğimde veya meslek hastalığına yakalandığımda bana verilen hak ve sorumluluklarımı biliyorum’, ‘İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine katılmadığımda hangi yaptırımlarla karşılaşacağımdan haberdarım’ ve ‘Çalışma ortamında uygulamam gereken 5S kuralı hakkında bilgi sahibim’ sorularına verilen cevapların ortalaması ‘fikrim yok’ çıkmıştır. Bu sonuçlar; idari personelin henüz iş kazası ve meslek hastalıklarından doğan temel haklarından ve çalışanların bu konudaki yükümlü olduğu sorumluluklardan habersiz olduğu sonucu çıkmaktadır. Çalışanlar iş yeri düzeninin iş sağlığı ve güvenliği açısından önemini bilmemektedirler. İdari personele iş yeri düzeninin öneminden bahsedilmeli ve ortam düzeninin iş kazalarına sebebiyet verebileceği hatırlatılmalıdır. Çalışanlar işverenlerin İSG eğitimlerini kendilerine sağlamakla yükümlü olduklarını bilirken, kendilerinin bu eğitime katılmakla yükümlü olduklarını bilmemektedir. Çalışanlara eğitimlerde işverenin sorumlulukları anlatıldığı gibi kendi sorumlulukları da anlatılmalıdır. Ancak o zaman işçi-işveren-devlet üçlüsü bir araya gelerek İSG de ulaşılması gereken noktaya ulaşılabilir.

Diğer sorulara verilen cevapların ortalamaları ‘evet’ dir. Çalışmış oldukları iş ile ilgili yaşayabileceği iş kazalarını, meslek hastalıklarını ve kişisel koruyucu donanım kullanımının önemini bilmeleri, eğitim sonrasında çalışanların daha dikkatli ve bilinçli çalışma hayatlarının olacağına göstergesidir. Ayrıca çalışanların çalışmadan kaçınma hakkına sahip olduklarını bilmeleri de tehlikeli durumlarda çalışmamaları ve buna bağlı olarak iş kazası sayısında azalmalar meydana gelmesi beklenen bir sonuçtur.

Sonuç olarak; İstenen İSG kültür seviyesinin sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarının azalması için 6331 sayılı kanunda belirlenen eğitimlerin ve sürelerinin gerçek anlamda işverenler tarafından yapılıp yapılmadığı daha sıkı bir denetimle denetlenmelidir. Ayrıca verilen eğitimlerde kullanılan eğitim metotlarının yaşa ve işe uygun olarak seçilmesi, eğitimlerin etkinliğini artıracaktır. Eğitimlerin yasal zorunluluktan dolayı formalite yapılması anlayışından vazgeçilmesi ve eğitim sonrası geri dönütlerin çok iyi analiz edilmesi gerekmektedir. Bunun için İSG de paydaş olan işveren, çalışan ve iş güvenliği uzmanlarına büyük önem düşmektedir

Kaynakça

Arıoğlu, E., Arıoğlu, N. (1997). Türk İnşaat Sektöründe İş Kazalarının İstatistiksel Değerlendirilmesi ve En Aza İndirilmesi İçin ıkış Yollarının Araştırılması. Beton Prefabrikasyon, Say: 43, S: 16-21, Ankara: Grafikler Ltd. Şti.

Özkılıç, Ö. (2012). İş Sağlığı ve güvenliği, yönetim sistemleri ve risk değerlendirme metodolojileri. Türk-iş Yayını.

Makina Mühendisleri Odası (2018), "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Oda Raporu", MMO/689, 8.Baskı, Ankara: MMO Yayını

Kılış İ., Demir S. (2012). İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Verme Yükümlülüđü Üzerine Bir İnceleme, Çalışma İlişkileri Dergisi, Cilt 3, Sayı 1, 23-47

Uygur, M. ve Vatansever, I. (2017) Kamu Çalışanlarının Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Programına İlişkin Görüşlerinin Stufflebeam'in Bağlam-Girdi-Süreç-Ürün (Cıpp) Modeline Göre İncelenmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 9, 1-14

T.C. Resmi Gazete. Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik. 24.05.2018. Sayı: 30430